

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

۳
✓
۱

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس

دوره کارشناسی ارشد علوم سیاسی

گروه علوم انسانی

مصوب سیصد و سی و یکمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۱۳۷۵/۹/۲۵

بسمه الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد علوم سیاسی

کمیته تخصصی:

گرایش:

کد رشته:

گروه: علوم انسانی

رشته: علوم سیاسی

دوره: کارشناسی ارشد

شورای عالی برنامه ریزی در سیصدوسی و یکمین جلسه مورخ ۱۳۷۵/۹/۲۵ براساس طرح دوره کارشناسی ارشد علوم سیاسی که توسط گروه علوم انسانی تهیه شده و به تأیید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره رادرسه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرد و مقرر میدارد:

ماده (۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد علوم سیاسی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجراست.

الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره می شوند.

ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و براساس قوانین تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی می باشند.

ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده (۲) از تاریخ ۱۳۷۵/۹/۲۵ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات آموزشی در زمینه کارشناسی ارشد علوم سیاسی در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده (۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد علوم سیاسی در سه فصل جهت اجرا به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ می شود.

رای صادره سیصدوسی و یکمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۵/۹/۲۵
درخصوص برنامه آموزشی کارشناسی ارشد علوم سیاسی

(۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد علوم سیاسی که از
طرف گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود با اکثریت آراء به
تصویب رسید.

(۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجراست.

رای صادره سیصدوسی و یکمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۵/۹/۲۵
درمورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد علوم سیاسی صحیح است و بمورد اجرا گذاشته
شود.

دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

مورد تأیید است.

دکتر علی شریعتمداری

رئیس گروه علوم انسانی

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی جهت اجرا ابلاغ می شود.

دکتر سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

فصل اول

مشخصات کلی برنامه سرفصل د روس دوره کارشناسی ارشد رشته

علوم سیاسی

مقدمه :

برنامه کارشناسی ارشد رشته علوم سیاسی که با همکاری اکثریت مدرسین این رشته و با در نظر گرفتن آئین نامه ها و مقررات آموزشی مصوب و امکانات موجود دانشگاه تهیه گردیده است دارای مشخصاتی بشرح زیر میباشد :

- ۱- این رشته بدون شاخه و فقط بصورت کارشناسی ارشد علوم سیاسی ارائه میگردد .
- ۲- کارشناسی ارشد روابط بین الملل قبل منحل اعلام می گردد و دانشجویان فعلی کارشناسی ارشد روابط بین الملل میتوانند واحدهای باقیمانده خود را از د روس پیشنهادی این برنامه انتخاب نمایند ، توصیه می شود این دانشجویان سعی نمایند د روس ارائه شده در رابطه با مسائل روابط بین الملل را انتخاب نمایند .
- ۳- در این برنامه سعی شده است اولاً به کلیه دانشجویان ، دانش و آگاهی مشترک و در عین حال وسیعتری در مسائل مورد نظر داده شود . د روس اجباری با همین فکر تعیین گشته اند . ثانیاً د روس اختیاری نیز از آنچنان ماهیتی برخوردارند که دانشجویان با انتخاب مجموعه د روس معین میتوانند در زمینه مورد نظر تخصص بیشتری بیابند . برای رسیدن به این مهم د روس اختیاری در چهار گروه طبقه بندی شده اند ، هر دانشجویی موظف است واحدهای اختیاری مورد نیاز خود را از میان د روس پیشنهادی یک گروه معین انتخاب نماید . دانشجویان در صورت تمایل میتوانند فقط یک د روس از د روس سه گروه دیگر را نیز انتخاب نمایند .
- ۴- اجرای این بند منوط به وجود امکانات ارائه د روس از طرف گروههای آموزشی میباشد .

هدف

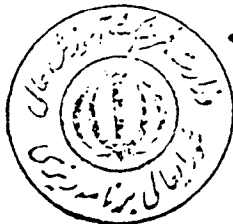
هدف از آموزش دوره کارشناسی ارشد علوم سیاسی بالا بردن کیفیت و کارآئی دانشجویان این دوره و نیز فراهم آوردن امکانات تحقیق در زمینه مسائل سیاسی ایران و جهان و تربیت افراد کارآمد و متعهد به انقلاب اسلامی برای وزارتخانه ها (به ویژه وزارت خارجه و کشور) میباشد. کارشناسی ارشد این رشته با کاردانی و مهارت علمی که کسب خواهد کرد باید قادر باشد به خوبی به تعلیم و تحقیق و تجزیه و تحلیل مسائل سیاسی مربوطه بپردازد.

محتوای آموزشی و پژوهشی

محتوای آموزشی و پژوهشی این دوره مجموعه ای از مطالب نظری است که مهارت و کارآئی در رشته علوم سیاسی را تأمین میکند و این امر مستلزم آنست که اولاً تا حد مقدور مطالب و مباحث عمده و اساسی بصورت آموزشی و پژوهشی مورد بررسی قرارگیرد. ثانیاً آموزش در این دوره در مقایسه با دوره کارشناسی از عمق بیشتری برخوردار باشد بطوریکه ضمن جلوگیری از پراکنده خوانی (انتخاب دروس متعدد) بتوان با تعلیم و تحقیق در حوزه ای معین به آآوری و ابتکار میدان داد.

۱- نوع رشته

دوره کارشناسی ارشد علوم سیاسی بصورت ناپیوسته (مستقل) خواهد بود بدین معنی که فارغ التحصیلان دوره کارشناسی علوم سیاسی با توجه به شرایط عمومی و اختصاصی رشته که هنگام پذیرش دانشجویان اعلام خواهد شد میتوانند در صورت تمایل بلافاصله وارد این دوره شوند. بطور کلی بخش عمده این دوره را آموزش نظری تشکیل میدهد مضافاً باینکه دانشجویان بایستی در پایان دوره به تهیه و تدوین رساله نیز مبادرت ورزد.

۲- طول دوره :

طول دوره براساس ماده ۶ آئین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مصوب ۲۳/۱۰/۲۵ شورای عالی برنامه ریزی وزارت از حد اکثر مدتی است که دانشجویان باید در روس تعیین

شده در این دوره را (با پایان نامه) براساس مقررات مربوطه به پایان برساند. طول دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته علوم سیاسی حداکثر ۳ سال است. واحدهای هر نیمسال حداقل ۹ و حداکثر ۱۴ واحد میباشد (ماده ۹ آیین نامه فوق الذکر).

۳- شرایط عمومی ورود به دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته :

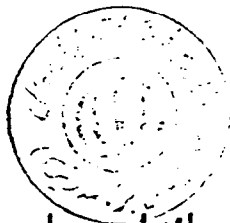
کلیه مقررات ورود به دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته علوم سیاسی طبق ماده ۳ و آیین نامه خاص دوره کارشناسی ارشد مصوب ۲۵/۱۰/۳۲ شورای عالی برنامه ریزی میباشد.

۴- واحدهای درسی :

برنامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته علوم سیاسی کلاً ۳۲ واحد نیمسال است که شامل ۲۸ واحد درسی اختصاصی و ۴ واحد رساله میباشد.

الف :

در تنظیم دروس اختصاصی کوشش برآن قرار داشته است که به دانشجویان امکان تخصص در زمینه بخصوصی داده شود و در عین حال قادر باشند اطلاعاتی کافی در سایر زمینه ها کسب نمایند. برای دست یافتن به این هدف از مجموع ۲۸ واحد دروس اختصاصی تعداد ۲۶ واحد اجباری و ۲ واحد اختیاری منظور شده است.

ب :

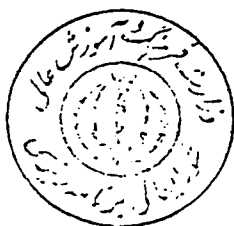
از آنجاکه آگاهی دانشجویان از مسائل سیاسی جاری حائز اهمیت است و هم چنین به منظور استفاده از دانش تخصصی صاحب نظران و اساتید عالیقدر (داخلی و خارجی) در دوره کارشناسی ارشد علوم سیاسی اجازه داده میشود که هر دانشکده با توجه به امکانات موجود در هرترم حداکثر یک درس دو واحدی جدید بصورت اختیاری (درس آزاد) ارائه دهد. این نوع دروس نیایستی بیشتر از دو ترم ارائه گردد و هر دانشجو در کل دوره فوق لیسانس میتواند حداکثر دو درس دو واحدی درس آزاد (یعنی مجموعاً ۴ واحد) بدون توجه به گروه درسی انتخابی خود اختیار نماید. (واحدهای دروس مزبور بخشی از ۸ واحد اختیاری محسوب می شود)

ج :

آن گروه از دانشجویان پذیرفته شده در دوره کارشناسی ارشد علوم سیاسی که در دوره کارشناسی دروس معارف اسلامی (۲) و منطق (قدیم و جدید) (۲) را گذرانده اند بایستی این دو درس را که جمعاً دارای ۴ واحد میباشد علاوه بر ۳۲ واحد دوره کارشناسی ارشد بگذرانند .

تتبع و تحقیق :

تتبع و تحقیق در دوره کارشناسی ارشد اصولاً در زمینه رساله انجام میگیرد و رساله دارای ۴ واحد است .

۵- شرایط ورود به دوره کارشناسی ارشد

الف : شرایط اختصاصی :

- ۱- داشتن مدرک کارشناسی علوم سیاسی
- ۲- داشتن معدل ۲/۵ یا معادل آن در دوره کارشناسی
- ۳- گذراندن آزمون ورودی تخصصی (کتبی و مصاحبه)
- ۴- تعیین دروس مربوط به آزمون و حد نصاب قبولی بعهد گروه آموزشی میباشد .

ب : شرایط عمومی : شرایط عمومی ورود به دوره کارشناسی ارشد براساس ماده ۳ آئین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مصوب ۲۳/۱۰/۷۲ شورای عالی برنامه ریزی میباشد .

۶- منابع دروس :

بجالت : الف- پویائی رشته علوم سیاسی

ب- تحولات دائمی تحقیقات در زمینه مزبور در ایران اسلامی

از ارائه لیست منابع دروس خود داری شده است . بدیهی است هر یک از اساتید وظیفه مهم معرفی ماخذ و منابع به دانشجویان دروس مورد تدريس خود عهده دار خواهند شد .

جداول دروس دوره کارشناسی ارشد

علوم سیاسی

جدول د روس

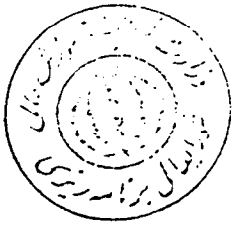
د روس کارشناسي ارشد علوم سياسي راميتوان بصورت زير خلاصه نمود :

ساعت	تعداد واحد	سوع درس
۲۴۰	۲۰	اجباري د روس اختصاصي
۱۳۶	۸	اختياري
—	* ۴	رساله
۴۷۶	۳۲	جمع

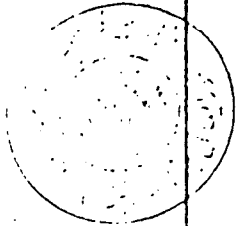
* توضيحات لازم در مورد رساله در بند ماده ۱۵ " آئين نامه آموزشي دوره کارشناسي ارشد ، مصوب ۲۳/۱۰/۲۵ شوراي عالي برنامه ريزي ارائه شده است .

ب : دروس اختصاصی (اجباری)

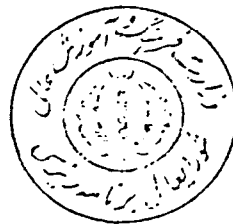
بیشتر از زمان ارائه درس	ساعت		تعداد واحد	نام درس	کد درس
	نظری	جمع			
	۵۱	۵۱	۳	فقه سیاسی	۱
				سمینار انقلاب اسلامی ایران و بازتاب آن بر مسائل استراتژی منطقه و جهان	۲
	۳۴	۳۴	۲	جامعه شناسی سیاسی	۳
	۳۴	۳۴	۲	روش تحقیق در علوم سیاسی	۴
				سمینار جنبشهای اسلامی در قرن بیستم و تاثیر انقلاب اسلامی بر آنها	۵
	۵۱	۵۱	۳		
	۳۴	۳۴	۲	نظریه های جدید در علم سیاست	۶
	۵۱	۵۱	۳	نظریه های مختلف در روابط بین الملل	۷
	۵۱	۵۱	۳	سمینار مسائل کشورهای جهان سوم	۸
	۳۴۰	۳۴۰	۲۰	جمع	

ج : دروس اختصاصی (اختیاری)

بیشترین زمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	نظری	عملی			
					— گروه ۱ —	
		۲۴	۲۴	۲	سینار افکار سیاسی غرب تا نیمه اول قرن نوزدهم	
		۲۴	۲۴	۲	سینار افکار سیاسی غرب از نیمه دوم قرن نوزدهم به بعد	
		۲۴	۲۴	۲	افکار سیاسی در ایران و جهان اسلام	
		۲۴	۲۴	۲	سینار مسائل مارکسیسم	
		۲۴	۲۴	۲	کاربرد نظریات سیاسی در قرن بیستم	
					— گروه ۲ —	
		۲۴	۲۴	۲	سینار تحولات سیاسی و اجتماعی ایران از ۱۳۲۴ تا ۱۳۵۲	
		۲۴	۲۴	۲	سینار تحولات سیاسی خارجی ایران از تاسیس سلسله ناچاره تا شهریور ۱۳۲۰	
		۲۴	۲۴	۲	روابط خارجی ایران با قدرتهای بزرگ از ۱۳۲۰ تا ۱۳۵۲	
	۲۴	۲۴	۲	روابط خارجی ایران با کشورهای جهان سوم از ۱۳۲۰		
	۲۴	۲۴	۲	ایران و نهضت های رهایی بخش از جنگ جهانی دوم		
				— گروه ۳ —		
	۲۴	۲۴	۲	جنبش غیرمتعهد ها		
	۲۴	۲۴	۲	مسائل سیاسی اقتصادی نفت در خاورمیانه		

ادامه جدول دروس اختصاصی (اختیاری)

پیشنیاز یا زمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عظی	نظری	جمع			
		۳۴	۳۴	۲	روابط متقابل دولت‌های خاورمیانه با توجه به نفوذ قدرتهای بزرگ	
		۳۴	۳۴	۲	سیر تحولات حکومت در خاورمیانه	
					— گروه ۴ —	
		۳۴	۳۴	۲	تحولات جدید حقوق بین‌المللی عمومی	
		۳۴	۳۴	۲	اسلام و حقوق بین‌الملل	
		۳۴	۳۴	۲	بررسی تطبیقی سیاست خارجی ایالات متحده آمریکا و شوروی	
		۳۴	۳۴	۲	مسائل استراتژی معاصر	
		۳۴	۳۴	۲	سازمانها بین‌المللی	
		۳۴	۳۴	۲	پیمانها و سازمانهای منطقه‌ای	
		۳۴	۳۴	۲	مناطق نفوذ ابر قدرتها (بعد از جنگ جهانی دوم)	
		۳۴	۳۴	۲	حقوق اساسی تطبیقی	

سرفصل ————— ل د روس

فقه سیاسی

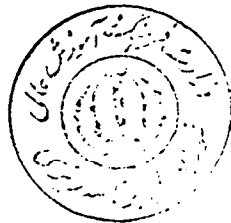
پیشنیاز: ندارد

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

سرفصل دروس: (۱۵ ساعت)

- ۱- مبانی تفکر سیاسی در قرآن (بررسی آیات مربوط به مبانی اندیشه های سیاسی)
- ۲- ابعاد سیاسی سیره معصومین علیهم السلام
- ۳- اصول و مبانی نظریات و آراء سیاسی فقهای اسلام (بررسی آراء سیاسی صحابه
ماوردی - ابن حزم - فزالی - ابن تیمیه - شیخ محمد عده کواکبی و همچنین بررسی
نظریات سیاسی شیخ طوسی - شیخ انصاری - بحر العلوم صاحب فلسفه الفقیه - شیخ
مهدی عراقی صاحب مستند الشیعه - میرفتاح صاحب عنایین - میرزای بزرگ شیرازی
سید جمال الدین اسدآبادی - میرزا محمد تقی شیرازی - میرزا نائینی - امام خمینی)
- ۴- نظام سیاسی و دولت در اسلام
- ۵- طرح رهبری در نظام امامت و ولایت فقیه
- ۶- اصول و مبانی دیپلماسی اسلام
- ۷- اصول و مبانی سیاست خارجی اسلام
- ۸- حقوق اقلیتهای دینی و سیاسی در دولت اسلامی
- ۹- تئوری سیاسی وحدت جامعه بشری در اسلام
- ۱۰- پیمانهای سیاسی چند جانبه در اسلام

سمینار انقلاب اسلامی ایران و بازتاب آن بر مسائل استراتژی منطقه و جهان

تعداد واحد : ۲

سوء واحد : نظری

پیشیناز : ندارد

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

۲

در این درس استاد مربوط در طی چند هفته اول تدریس، اثرات انقلاب اسلامی را بر استراتژی قدرتهای بزرگ، در منطقه بطور اخص در جهان بطور اعم به بحث میگذارد. در این رابطه مسایلی نظیر کوشش برای دست یافتن به استقلال اقتصادی سیاسی و فرهنگی و همچنین اعمال سیاست نه شرقی نه غربی و حمایت از ملل مستضعف و جنبشهای آزادی بخش را نقد و بررسی می نماید. عکس العمل قدرتهای بزرگ در برابر پیروزی انقلاب اسلامی ایران و کوشش شرق و غرب برای براندازی جمهوری اسلامی ایران نیز از جمله دیگر مسائلی هستند که مورد تجزیه و تحلیل قرار میگیرند.

در این درس دانشجویان بصورت فردی یا گروهی با توافق و راهنمایی استاد مربوط یکی از موضوعات مورد توجه خود در زمینه مزبور را انتخاب کرده و درباره آن بسه تحقیق می پردازند. حاصل تحقیق در کلاس ارائه میگردد و در عین حال بصورت جزواتی در اختیار سایر دانشجویان قرار میگیرد.

آزمون آخریه سال از کلیه مطالب ارائه شده در کلاس بعمل خواهد آمد نمره نهایی، معدل نمره امتحان پایان ترم و نمره گزارش دانشجو خواهد بود.

جامعه شناسی سیاسی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

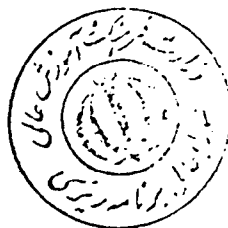
پیشنیاز : ندارد

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

۲

مقدمه تاریخی و تئوریک و جامعه شناسی سیاسی
پیدایش دولت انتزاعی بررسی روابط شخصیت و سیاست انواع رفتارهای سیاسی
جامعه پذیری سیاسی
سمبولیک‌های سیاسی
مشروعیت و سیستم سیاسی
گروه‌های اجتماعی و فرهنگ سیاسی
توسعه سیاسی
تئوریهای قدرت سیاسی
احزاب سیاسی و گروه‌های ذینفوذ و فشار
افکار عمومی و سبب ارتباط جمعی
سیری در اندیشه ماکس وبر
جامعه مافوق صنعتی

در این درس جامعه شناسی دولت مورد بحث قرار خواهد گرفت و در طی آن به انواع دولت
(تک‌شکرگرا ، لیبرال ، دولت ویژه ، بنا پارلیسم ، ولایت فقیه ، نازیسم ، فاشیسم
دیکتاتوری پرولتاریا) اشاره خواهد شد .
در این درس دانشجویان موظف به ارائه يك کار تحقیقاتی پیرامون مسایل مطروحه ، درس
میباشند .

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

در این درس به ویژگیهای روشها و قوانین علمی، به جنبه های عملی و کاربردی اصول و روشهای پژوهش، و کاربرد تکنیکهای آماری در علوم سیاسی تاکید خاص میشود. هدف این درس آشنا ساختن پژوهشگران با اصول و وسایل پژوهش علمی و چگونگی استفاده از آنها برای دستیابی به واقعیت و ارائه نتیجه پژوهش بصورت نوشته های علمی است. روشهای گردآوری داده ها تجزیه و تحلیل آنها همراه با اصول نگارش گزارشهای علمی به پایان نامه های تحصیلی در سطح کارشناسی ارشد محتوی اصلی این درس را تشکیل میدهد. پس از کسب تجربه لازم در ریکارستن اصول پژوهش علمی، دانشجویان ملزم به تدوین و ارائه طرح های پژوهش در زمینه های مختلف علوم سیاسی خواهند بود. از آنجا که درس روش شناسی در حوصله دوره لیسانس نیست، در فوق لیسانس باید به بحث مقدماتی در کلیات، سرچند مختصر، التفات داشت.

بحث فلسفه علم: معرفت شناسی، معرفت علمی، خصلتهای صده معرفت.
جبر: جبر علمی، جبر تابعی، جبر آماری و احتمالی، پوزیتویسم و تشخیص بن بستهای صده تئوریک - نقد پوزیتویسم - قانونمندی رشد علم، مفهوم، جامعه علمی علم متعارف بحران علمی، هابردستگاه علم در علم اجتماعی، انواع تبیین علمی نظریه - تبیین، و مفهوم و ارسای در علم اجتماعی، رابطه روش شناسی و روش تحقیق.

سمینار جنبشهای اسلامی در قرن بیستم و تاثیر انقلاب اسلامی بر آنها

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

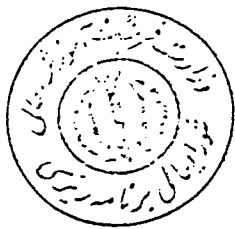
پیش نیاز : ندارد

سرفصل دروس : (۱۵ ساعت)

۵

الف : نهضت تجدید حیات طلبی اسلامی و زمینه های فکری آن

- ۱- تجدید حیات طلبی اسلام و ریشه های فکری آن در قرآن حدیث و تاریخ و آراء دانشمندان اسلامی
- ۲- اقدامات و اندیشه های سید جمال الدین اسدآبادی
- ۳- محمد عبده
- ۴- رشید رضا
- ۵- عبدالرحمن کواکبی و عبدالرزاق یحیی

ب : جنبشهای عقیدتی - سیاسی اسلامی اولیه

- ۱- جنبش وهابیه (شخصیت و افکار محمد ابن عبدالوهاب و پیوند های او با سعودی ها)
- ۲- جنبش سنوسی در لیبی و قیام علیه سلطه اروپا
- ۳- جنبش مهدیون در سودان

ج : تجدید حیات طلبی اسلامی در قرن بیستم

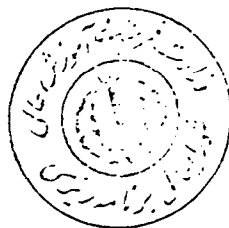
- ۱- سقوط خلافت اسلامی در ۱۹۲۴ و عصر العملهای جهان اسلام
- ۲- علل و ریشه های ظهور تجدید حیات طلبی اسلامی در قرن بیستم
- ۳- کشاکش میان پان اسلامیسم و سایر ایدئولوژیها (ناسیونالیسم - سوسیالیسم) در جهان عرب

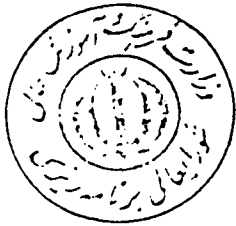
د : جنبشهای سیاسی اسلامی در قرن بیست

- ۱- نهضت شیخ شامل در قفقاز (روپاروی اسلام و کمونیسم)
- ۲- جنبش اسلامی ۱۹۲۰ عراق (قیام علماء و مردم شیعه)
- ۳- تاسیس اخوان المسلمین در ۱۹۲۸ و عقاید آن
- ۴- اخوان المسلمین مصر از حسن البنا (۱۹۲۸) تا عمر قلانی (۱۹۸۵)
ظهور سید قطب و تقسیم اخوان به جناحهای رادیکال (قطبی ها) و محافظه -
کاران (مضییی) ، گسترش رادیکالیسم از شکری مصطفی تا خالد اسلامبولی .
- ۵- اخوان المسلمین در سوریه : مصطفی السباعی و سوسالیم اسلامی ، روپاروی
اخوان با رژیم های مختلف سوریه . تحول اخوان المسلمین از سباعی تا عصر حاضر .
- ۶- اخوان المسلمین در سایر کشورهای اسلامی (اردن ، عراق ، فلسطین ،
عربستان ، پاکستان ، سودان ، کویت و)
- ۷- جنبشهای اسلامی در لبنان و عراق (جنبش شیعه و سنی)
- ۸- جنبشهای اسلامی در شبه قاره هند (پاکستان و افغانستان)
- ۹- جنبشهای اسلامی در کشورهای مسلمان جنوب شرقی آسیا (اندونزی، مالزی)

ه : انقلاب اسلامی ایران و تاثیر آن بر جنبشهای اسلامی

در این مبحث بطور مختصر تاثیر انقلاب اسلامی بر جنبشهای اسلامی در خاور
میانه هند و پاکستان ، افغانستان ، کشورهای عربی خلیج فارس و بویژه تاثیر
بر اخوان المسلمین ، جنبش اسلامی لبنان مورد بررسی قرار میگیرد .

نظریه های جدید در علم سیاست

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

توضیح : از آنجاکه درس نظریه های جدید علم سیاست در حوصله دوره لیسانس

نیست ، در فوق لیسانس باید به بحث در کلیات ، هرچند مختصر بسنده شود .

از فلسفه سیاسی تا " علم سیاست " : مقام و کار ویژه نظریه در فلسفه سیاسی

و " علم سیاست " طبقه بندی نظریه ها بر این اساس ، خصلت های عمده نظریه های

جدید : مولود دوره بعد از قوام ، " علم سیاست " وجدائی آن از فلسفه سیاسی اند .

۲- طبقه بندی سیستم در " علم سیاست " عامل مسلط در ساخت و کار ویژه های

آنهاست .

۳- اغلب این نظریه ها در واقع بیشتر جنبه " مدل " دارند تا نظریه .

اهم نظریه های جدید در " علم سیاست " بدون اینکه قصد حصر میان باشند

عبارتند از : نظریه تصمیم گیری - نظریه بازی های استراتژیک ، نظریه های " قدرت "

نظریه سیستم ، نظریه سبیرنتیک ، نظریه " توسعه " نظریه های روانکاوی سیاست

" پیوپولوتیک ، تئوری های جامعه پذیری .

استادیک یا چند نظریه را در هر نیمسال انتخاب و اعلام میکنند .

تحلیل و نقد نظریه های انتخاب شده ، با التفات به تحلیل و نقدی که در هر قسمت

انجام گرفته است ، دنبال میشود و ارزش کاربردی نظریه (نظریه های) انتخابی

بر اساس کم و کیف مبانی تئوریک آنها از یک سو و تعیین نقاط قوت و ضعف آنها در توضیح

و تعیین این یا آن بخش از واقعیات از سوی دیگر ، مشخص میگردد و نشان داده

میشود چگونه و چرا نظریه موضوع تحلیل و نقد قابلیت تبیین بخش معینی از واقعیات را دارد .

یا بالعکس ، از توضیح و تبیین آن ناتوان است . دانشجویان ، با موافقت استاد

در مورد نظریه هایی که موضوع درس آن نیمسال قرار نگرفته اند به تحقیق و تهیه گزارش

فردی یا گروهی میپردازند ، و با توجه به مباحث قسمت و استفاده از نحوه تحلیل و نقد

استاد در کلاس ، آنها را بررسی میکنند .

نظریه های مختلف در روابط بین الملل

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

سرفصل دروس : (۱۱ ساعت)

۷

نقش تئوری در مطالعات مربوط به روابط بین الملل

کاربرد تئوری در بررسی روابط میان دول

تئوریهای تصمیم گیری (با ذکر نمونه هایی از بحرانهای مهم بین المللی)

تجزیه و تحلیل سیستمی و عملکردی در روابط بین الملل

تئوری بازیها با استفاده از مطالعه موردی در روابط اقتصادی و سیاسی نظامی

و فرهنگی دول

بررسی رفتاری در مطالعه روابط بین الملل و کاربرد آن (با ذکر نمونه) تئوریهای

مربوط به قدرت در روابط بین الملل

تئوریهای مربوط به تعارض و برخورد میان دول

تئوریهای مربوط به جنگ و صلح

دیدگاهها و نظریات مربوط به روابط میان دول از نظر اسلام و مارکسیسم و

امپریالیسم تئوریهای مربوط به سازمانهای بین المللی

تفاوت بین تئوریهای کلاسیک و مدون در روابط بین الملل

بهره گیری از روشهای کمی (روش تحقیقی و علیاتی و ...) در مطالعه روابط

میان دول

در این درس دانشجویان موظفند با بهره گیری از یکی از تئوریهای جاری روابط بین المللی

کاربرد آن را بصورت " مطالعه موردی " بعنوان کار تحقیقاتی ارائه دهند

سمینار مسائل کشورهای جهان سوم

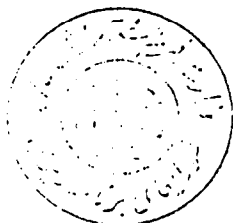
تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

سرفصل دروس : (۱ ساعت)

مسائل توسعه نیافتگی

مفهوم توسعه نیافتگی و توسعه ، مفاهیم تاریخی و جامعه شناسی توسعه نیافتگی ، برداشت آماری از توسعه نیافتگی ، زمینه های مختلف پدیده توسعه نیافتگی یا عقب ماندگی عوامل توسعه نیافتگی و روابط آن با تولید ، صدور مواد اولیه ، جمعیت ، محیط زیست و سایر ویژگیهای آن ، عوامل خارجی و بین المللی بعنوان علل توسعه نیافتگی استعمار و استعمارتو ، رابطه میان توسعه نیافتگی و وابستگی یا توسعه و کاهش وابستگی ، سیاستهای توسعه اقتصادی ، برنامه ریزی توسعه اقتصادی ، عقب افتادگیهای منطقه ای (تجزیه و تحلیل مسائل و سیاستهای خاص اقتصادی منطقه مورد نظر و امکانات و موقعیت کشور یا منطقه ای مشخص) .

تئوریهای توسعه

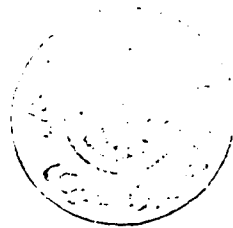
تئوریهای توسعه اقتصادی از دیدگاه سرمایه داری و سوسیالیسم و از طریق تلاشهای ملی یا خود اتکائی ، راه حلهای مکاتب مختلف چون نئوکلاسیکها ، نظریه وابستگی نظریه مرکز - پیرامون راه رشد سرمایه داری توسعه بوسیله ایدئولوژی (ایدئولوژیها و از طریق دگرگونیهای حقوقی) ، توسعه بوسیله سازمانهای منطقه ای یا بین المللی توأم بوسیله معاهده و از طریق نظام نوین کمک و همکاری و تدوین اصول حقوق جدید .

خواستهای اقتصادی کشورهای جهان سوم

در این درس استاد مربوط ابتدا در طی جلسات متعددی تجزیه و تحلیل و بررسی تئوریهای توسعه و توسعه نیافتگی میپردازد . در ضمن دانشجویان بصورت فردی یا گروهی و با نظرات موضوعی را در رابطه با مسائل مبتلابه کشورهای جهان سوم

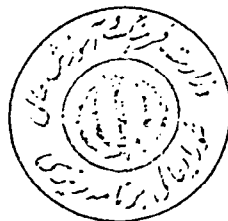
در زمینه های اقتصادی ، سیاسی و فرهنگی و . . . انتخاب و در مورد آن تحقیق
می نمایند . حاصل تحقیق در کلاس مطرح و مورد نقد و بررسی قرار میگیرد و در ضمن بصورت
مجموعه ای تکثیر و در اختیار سایر دانشجویان گذارده میشود . استاد میتواند از
صاحب نظران برای شرکت در سمینار دعوت بعمل آورد .

آزمون آخرین سال از کلیه مطالب ارائه شده در کلاس بعمل خواهد آمد . نمره
نهایی نمرات امتحان پایان ترم و نمره گزارش دانشجو خواهد بود .

فهرست د روس اختیاری
 گروه ۱ - د روس مربوط به افکار و اندیشه های سیاسی

تعداد واحد	نام درس
۲	۱- سمینار افکار سیاسی غرب تا نیمه اول قرن نوزدهم
۲	۲- سمینار افکار سیاسی غرب از نیمه دوم قرن نوزدهم به بعد
۲	۳- افکار سیاسی در ایران و جهان اسلام
۲	۴- سمینار مسائل مارکسیسم
۲	۵- کاربرد نظریات سیاسی در قرن بیستم
۱۰	جمع

سینار افکار سیاسی در غرب تا نیمه اول قرن نوزدهم

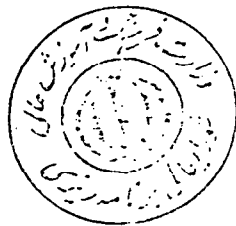
تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

در این درس دانشجویان بصورت فردی و گروهی با نظر استاد به تحقیق درباره مفاهیم سیاسی نظیر آزادی ، دموکراسی ، قدرت سیاسی ، اقتدار ، توتالیتریا نیسم و ریشه های آن (چون فاشیسم ، نازیسم و کمونیسم) منشاء پیدایش دولت ، لزوم یا عدم لزوم دولت ، عنایت و هدف دولت ، عدالت ، اصالت فرد و اصالت جمع ، مکانیسم های تحدید قدرت ، دین و دولت و امثال آن پرداخته و حاصل تحقیق در کلاس مطرح و مورد نقد و بررسی قرار گرفته و در ضمن بصورت مجموع ای تکثیرود را اختیار سایر دانشجویان گذارده خواهد شد . در ضمن استاد میتواند از صاحب نظران در رابطه با هر موضوع تخصصی در سینار دعوت بعمل بیاورد ، در آخر نیمسال امتحان از کلیه مطالب ارائه شده در کلاس بعمل خواهد آمد و نمره نهائی دانشجوی ، معدل نمره امتحان و نمره تحقیق او خواهد بود .

سمینار افکار سیاسی غرب از نیمه دوم قرن نوزدهم به بعد

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : سمینار افکار سیاسی نایمه اول قرن نوزدهم

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

این درس نظیر " سمینار افکار سیاسی غرب نایمه اول قرن نوزدهم ارائه میگردد

— نقد متافیزیک غرب : نتیجه مارکس ، کی یرکه کار

- ۱— روش ریشه شناسی " نتیجه و نقد اخلاق
 - ۲— انسان شناسی فلسفی مارکس و نقد بت انگاری و از خود بیگانگی
 - ۳— فلسفه وجودی کی یرکه کار و نقد نظام سازی هگل
- نقد نظریه نمایندگی : لنین ، پارتو و نظام های توتالیتر
- ۱— لنین و رسالت حزب
 - ۲— پارتو و نظریه نخبگان
 - ۳— نظامهای توتالیتر و کیش منطق " رای انسان "

— اندیشه های دموکراتیک

- ۱— پوپر ، برلین و اندیشه دموکراسی
- ۲— نقد دموکراسی سیاسی

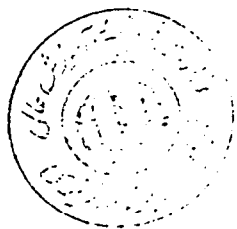
— اسطوره پرستی و کیش خشونت

- ۱— سورل و سنت آنارکو سندیکالیستی
- ۲— سورل و کیش خشونت
- ۳— قانون و کیش خشونت

— مباحث در مساله توتالیترسم

- ۱— هانا آرنت و مساله توتالیترسم
- الف— ریشه های تاریخی

ب— ساخت جامعه توتالیترستی : اندیشه سیاسی د رجوامع توتالیتر^{یستی}

— مباحث در اندیشه های نیچه :

- ۱- نیچه و مساله قدرت
- ۲- نیچه و مساله ابرانسان و اخلاق
- ۳- نیچه و روش شناس تفکر سیاسی
- ۴- نیچه و مساله بازگشت ابدی
- ۵- نیچه و مساله رابطه او با فاشیسم

— مباحث در اندیشه محافظه کاری

- ۱- اوك شات و محافظه کاری در سده بیستم
- مباحث در اندیشه های هاییدگروکی بیرکه گار
- ۱- هاییدگر و نقد تفکر و تمدن روزگار روشنگری
- ۲- کی بیرکه گار و مبانی اندیشه اگزستانسیالیستی

— مباحث در اندیشه های فانون

- ۱- فانون و نیروهای انقلاب در آفریقا
- ۲- فانون و مساله استعمار زدانی

— مباحث در اندیشه آنارشیمتی

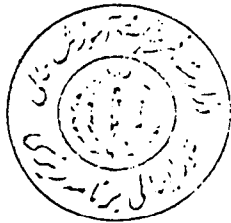
- ۱- باکونین و نچایوف و مساله قدرت
- ۲- ناکجا آباد آنارشیمتی

— مباحث در اندیشه سیاسی در ایران

- ۱- مارکسیسم در ایران
- ۲- لیبرالیسم در ایران
- ۳- اندیشه های اسلامی در ایران
- الف - اندیشه اسلام فقهاتی
- ب - لیبرالیسم اسلامی
- ۴- ناسیونالیسم در ایران
- ۵- قرب گرایان و غرب زدگان در ایران

افکارسیاسی در ایران و جهان اسلام

نوع واحد : نظری
تعداد واحد : ۲ واحد
پیشنیاز : ندارد
سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

- ۱- ریشه های منازعه سیاسی در صدراسلام : تخییرهای متفاوت در مورد تداوم حکومت اسلامی - تخییرهای گوناگون در مورد چگونگی سازماندهی جامعه - بحث از شیعه ، خوارج - تخییرهای متفاوت در مورد رابطه عقل و فلسفه با شریعت بحث از معتزله و اشاعره .
- ۲- بحث منشاء دولت : عقل و شرع در بحث سیاسی غزالی - رابطه قدرت نظامی و قدرت خلیفه - مسئله مشروعیت سیاسی .
- ۳- جامعه شناسی سیاسی در مقابل فقه سیاسی - اندیشه های ابن خلدون
- ۴- فلسفه سیاسی : مباحث کارکرد دولت - جامعه دولت خوب و سائل نیل به آن - فارابی - ابن سینا - ابن رشد - ابن باجه - جلالالدین دوانی .
- ۵- اندیشه سیاسی در نزد شیعه در ایران : عصر آل بویه و توسعه فقه شیعه پس از فیهت گهری - شیعه تا قبل از صفویه - متفکرین سیاسی در دوره صفویه قاجاریه رابطه دین و دولت در شیعه .
- ۶- تاثیر تمدن غرب بر افکار مسلمانان - پیدایش اندیشه ناسیونالیسم در مکراس و کوشش در تلفیق آن با اسلام - اندیشه های متجددین در ممالک عربی .
- ۷- احیاء اندیشه های امت گرائی در اسلام - فدائیان اسلام و اخوان المسلمین
- ۸- اندیشه های نوین در مورد رفم و تخییر و ارتباط آن با مفاهیم اساسی مذهب اسلام : هند - پاکستان - ایران - مصر .

سعیار مسائل مارکسیسم

- نوع واحد : نظری
تعداد واحد : ۲ واحد
پیشنیاز : ندارد
سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

بحشی در پیدایش مارکسیسم :

- ۱- سنتهای غیر مارکسیستی سوسیالیسم
 - ۲- مارکسیسم بعنوان انسان شناسی فلسفی : کشف پرولتاریا و رسالت تاریخی آن .
 - ۳- تفاوتهای مارکسیسم و مارکس و انگلس : از امان شناسی فلسفی تا اثباتی :
- مکتبهای عده مارکسیسم

۱- لنینیسم

الف) اصول اندیشه

ب) ریشه های اندیشه

ج) رابطه استالینیسم و لنینیسم

۲- مائوئیسم

الف) مفهوم انقلاب فرهنگی

۳- تیتوئیسم

الف) خودگردانی در سنت های یوگسلاوی

ب) سنتهای خودگردانی در اروپا (فرانسه ایتالیا)

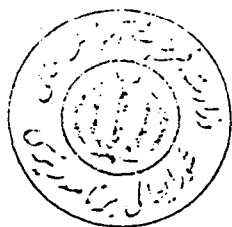
۴- مکتب بوآپست

الف) اصول اساسی اندیشه :

ب) نقد جامعه بوروکراتیک

تکثرگرایی

نقد ماتریالیسم تاریخی

- ب - اصول اساسی اندیشه لوکاچ
 ج - لوکاچ بعنوان اگزستانسیالیست
 ه - لوکاچ در تاریخ و مبارزه طبقاتی :
 نقد دیالکتیک
 ارتدکس و روش
 نقد اثبات گرایی

۵- مکتب فرانکفورت

- الف - اصول اساسی اندیشه :
 - نقد جامعه سرمایه داری انحصاری
 - نقد تسلسل گرایی
 - تبیین نظریه اقتصادی
 - منت زیبایی شناسی

- ب - اندیشه های آدورنو :
 - توتالیتاریسم در سنت روشنگری
 دیالکتیک سلبی

- ج - اندیشه های مارکوزه :
 - جامعه تک ساختگی
 - اروس و تمدن

۶- ساخت گرایی و مارکسیسم

- الف - آلتوسر و مارکسیسم
 ب - پولا نتراس و مارکسیسم
 ج - فوکو و مارکسیسم

۷- مارکسیسم در اروپای شرقی

- الف - مارکسیسم کولا کوفسکی
 ب - مارکسیسم بارو

۸- تجدید نظر طلبی در مارکسیسم

الف - برآشتاین و بازاندیشی در استراتژی و تاکتیک مارکسیسم

ب - کائوتسکی و طبیعت گرائی در مارکسیسم

ج - ژورس و مارکسیسم عرفاتی

د - لوگزامبورگ و تجدید نظر طلبی انقلابی

ه - کورچ و مارکسیسم فلسفی

ر - گرامشی و مارکسیسم سندیکائی

- مفهوم همزمنی

- مفهوم جامعه مدنی

- مفهوم روشنفکر

۹- چپ جدید و مارکسیسم

۱۹۶۰

الف - تحولات چپ جدید در فرانسه " منظور جنبش دانشجویی دهه

ب - چپ جدید در آلمان غربی " جنبش سبزها "

ج - چپ جدید در آمریکا " جنبش دانشجویی "

۱۰- مکتب اطریش و مارکسیسم

الف - مارکسیسم و کانت

- سوسیالیسم اخلاقی

ب - سرمایه داری انحصاری

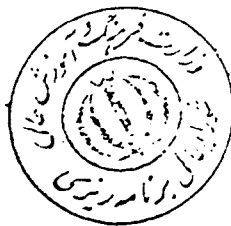

کاربرد نظریات سیاسی در قرن بیستم

تعداد واحد :	۲ واحد
نوع واحد :	نظری
پیشنیاز :	ندارد
سرفصل دروس :	(۳۴ ساعت)

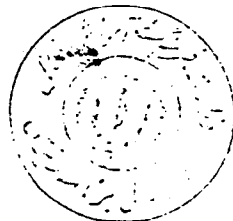
استفاده از نظریات افلاطون و ارسطو در سیاست عمومی - آثار نظریات
سدت آگوستین و آراء کلیسای رکن بیستم - ماکیاولیسم و فلسفه استبداد جدید -
نتایج عقاید رفورمیست ها در شکل گرفتن حکومت های مدرن - آثار علی نظریات
هایس و لاک در اداره سیستم های سیاسی جدید - تطابق عقاید فلسفی و سیاسی هیوم
در قرن بیستم - قابلیت اطلاق نظریات هگل در سیستم های توتالیتر امروزی - آثار
علی نظریات لیبرالیست های کلاسیک و مدرن در عملکرد نظام های سیاسی شرق و غرب،
بهره گیری از تئوری های کلاسیک اداری و موارد استفاده آن در سیاست های داخلی،
نفاق اجتماعی، جامعه رفاهی و لیبرالیسم اجتماعی، از خود بیگانگی، انقلاب و اصلاح
و تحول اجتماعی، تکنولوژی و پی آمدهای آن، مشارکت سیاسی، استعمار
و استعمارزدگی (فانون) .

استاد به فراخور تخصص خود و حوصله کلاس، در نماهایی را از صورت مذکور
(که طبعا جامع نیست) در هرترم برخواهد گزید و مورد بحث قرار خواهد داد . دانشجویان
موظف خواهند بود با موافقت استاد، به فراخور توانایی خود، هر یک از این دور-
نما به ها گزارش تهیه و ارائه کنند .

فهرست د روس اختیاری
گروه ۲ - د روس مربوط به ایران

ردیف	نام درس	تعداد واحد
۱	سمینار تحولات سیاسی و اجتماعی ایران از ۱۲۲۴ تا ۱۳۵۲	۲
۲	سمینار تحولات سیاسی خارجی از تاسیس سلسله قاجاریه تا شهریور ۱۳۲۰	۲
۳	روابط خارجی ایران با قدرتهای بزرگ از ۱۳۲۰ تا ۱۳۵۲	۲
۴	روابط خارجی ایران با کشورهای جهان سوم از ۱۳۲۰	۲
۵	ایران و نهضتهای رهایی بخش از جنگ جهانی دوم	۲
	جمع	۱۰

سمینار تحولات سیاسی و اجتماعی ایران از ۱۲۴۴ تا ۱۳۵۷

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

سرفصل دروس : ۳۴ ساعت

از آنجاکه این برهه از تاریخ ایران در دوره کارشناسی علوم سیاسی بصورت سه درس ۲ واحدی ارائه میگردد ، بنابراین دانشجویان دیدگاهی کلی از این تحولات بدست آورده اند ، بنابراین در دوره کارشناسی ارشد به ارائه نکات و مطالب مهم این دوره از تاریخ ایران بصورت سمینار اقدام میگردد . در این درس دانشجویان بصورت فردی یا گروهی و با نظر استاد مربوط موضوع تحقیق خود را انتخاب و ضمن ارائه حاصل تحقیق در کلاس آنرا بصورت مجموعه ای در اختیار سایر دانشجویان نیز قرار میدهند .

آزمون آخر نیمسال از کلیه مطالب ارائه شده در کلاس بعمل خواهد آمد. نمره نهایی ، معدل نمره امتحان پایان ترم و نمره گزارش دانشجو خواهد بود .

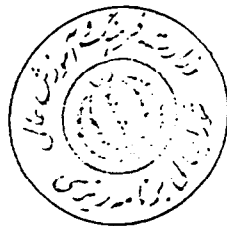

سمینار تحولات سیاست خارجی ایران از تاسیس سلسله قاجار به تا شهریور ۱۳۲۰

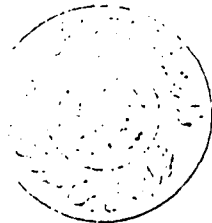
تعداد واحد : ۲ واحد
نوع واحد : نظری
پیشنیاز : ندارد
سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

در جلسات اولیه شروع تدريس ، اسناد رهوس اساسی و خط مشی کلی سیاست خارجی ایران از دوران سلطنت قاجار به رابرای دانشجویان توضیح میدهد . دانشجویان نیز بصورت فردی یا گروهی و بانظر و تائید استاد یکی از نکات مهم این دوره از تاریخ ایران را برای تحقیق انتخاب مینمایند . حاصل تحقیق در کلاس ارائه شده و در عین حال بصورت مجموعه ای در اختیار سایر دانشجویان قرار میگردد .

آزمین آخربیمسال از کلیه مطالب ارائه شده در کلاس بعمل خواهد آمد نمره نهایی ، معدل نمره امتحان پایان ترم و نمره گزارش دانشجویان خواهد بود .

روابط خارجی ایران با قدرتهای بزرگ ۱۳۵۷-۱۳۴۰

تعداد واحد : ۲ واحد
نوع واحد : نظری
پیشیناز : ندارد
سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

— دوران رقابت خصمانه دول بزرگ برای توسعه نفوذ خود در ایران از ۱۳۲۴ تا ۱۳۳۲ .

— اشغال ایران در جنگ جهانی دوم

— مجلس چهاردهم

— مسئله آذربایجان (احزاب دمکرات کردستان و آذربایجان)

— مساله نفت شمال (تقاضای امتیاز نفت از طرف شوروی)

— برخورد سیاستهای توسعه طلبانه آمریکا ، انگلیس و شوروی در ایران .

— جنگ سرد و تاثیر آن بر روابط قدرتهای بزرگ .

ملی شدن صنعت نفت

• جبهه ملی و نقش آیت الله کاشانی و فدائیان اسلام .

دوران زمامداری دکتر مصدق

کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ و نقش قدرتهای بزرگ (آمریکا و انگلیس)

— وابستگی ایران به غرب

تشکیل کنفرانسیون و نتایج حاصله آن بر روابط خارجی ایران

پیمان بغداد

• کمکهای نظامی و امنیتی آمریکا به ایران .

— دوران رقابت مسالمت آمیز قدرتهای بزرگ در ایران ۱۳۵۷-۱۳۴۰

• توسعه نفوذ آمریکا و واکنش شوروی .

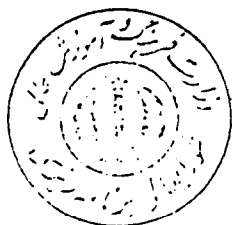
بهبود روابط با شوروی (۱۳۶۲)

حکومت کندی و تاثیر آن بر رژیم ایران (انقلاب سفید شاه در نیمه دوم دهه ۱۳۴۰)

دکترین نیکسون و استراتژی منطقه ای کیسینجر •
خروج انگلستان از خلیج فارس (۱۹۷۰) و نقش شاه بعنوان ژاندارم منطقه
— حضور اقتصادی و سیاسی قدرتهای بزرگ در ایران
گسترش نفوذ آمریکا در ابعاد سیاسی — نظامی در ایران تا ۱۳۵۷
— آغاز انقلاب اسلامی ایران و مواجهه آن با غرب
نقش روحانیت در مبارزه با رژیم
سیاست آمریکا در قبال سقوط شاه
سیاست خارجی شوروی در برابر سقوط شاه

روابط خارجی ایران با کشورهای جهان سوم ۱۳۲۰

تعداد واحد : ۲ واحد
نوع واحد : نظری
پیشیناز : ندارد
سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

قبل از انقلاب اسلامی : اصول سیاست خارجی ایران

بررسی سیاست خارجی دولت در زمینه برقراری و گسترش روابط با کشورهای جهان سوم تاثیر پذیری روابط ایران با کشورهای جهان سوم از سیاست خارجی ابرقدرت ها در دوران جنگ سرد و دبالت .

بررسی سیاست خارجی اعلام شده و اعلام نشده ایران در روابط خود با بعضی از کشورهای جهان سوم مانند (اسرائیل ، آفریقای جنوبی و ۰۰۰) ، انتخاب چند کشور از کشورهای جهان سوم بعنوان نمونه و تحلیل روابط سیاسی اقتصادی و نظامی ایران با این کشورها پیمان بغداد (۱۹۵۵) و سیاست منطقه ای شاه .

ایران و ناسیونالیسم عرب (رویاء شاه و جمال عبدالناصر ، شاه و مسئله فلسطین)
ایران و خلیج فارس

روابط ایران و عراق (شط العرب و کشمکش های سیاسی - نظامی)

مسئله بحرین

همکاری ایران با پاکستان (سیاست خارجی در قبال افغانستان)

بعد از انقلاب اسلامی : تاثیر تشکیل جمهوری اسلامی بر روابط ایران بر کشورهای

جهان سوم

جهت گیری سیاست خارجی مستقل ایران

عوامل موثر در روابط ایران با کشورهای جهان سوم

- کشورهای منطقه خلیج فارس و ایران
- روابط ایران با کشورهای عضو اوپک
- روابط ایران با کشورهای همجوار
- روند توسعه روابط اقتصادی ، سیاسی و فرهنگی ایران با کشورهای اسلامی

ایران و نهضت‌های رهایی‌بخش از جنگ جهانی دوم

تعداد واحد : ۲ واحد
نوع واحد : نظری
پیشنیاز : ندارد
سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

انگیزه و محرک پیدایش نهضت‌های آزادی‌بخش با توجه به تحولات سیاسی بعد از پایان جنگ دوم و عدم دستیابی به استقلال واقعی بعضی از کشورهای نوحاسته .
نحوه مواجهه ایران قبل از انقلاب با جنبش‌های آزادی‌بخش و تاثیر استراتژی بر قدرت‌ها در قبال جنبش‌های مزبور آن
ایران و انقلاب فلسطین
نقش شاه در سرکوب جنبش ظفار
انقلاب ابرتره و سیاست شاه در قبال الجزیره و سومالی
انقلاب اسلامی و تخییر سیاست ایران در قبال نهضت‌های آزادی‌بخش .
روابط جمهوری اسلامی ایران با نهضت‌های آزادی‌بخش (ایران و انقلاب فلسطین
جنبش مسلمانان لبنان
پولیساریو ، جنبش مورو ، ارتش آزادی‌بخش ایرلند .
السالوادور ، انقلاب نیگاراگوئه)

فهرست دروس اختیاری

گروه ۲- دروس مربوط به مسائل سیاسی و اقتصادی جهان سوم

تعداد واحد	نام درس
۲	۱- جنبش غیرمتعهد ها
۲	۲- مسائل سیاسی و اقتصادی نفت در خاورمیانه
۲	۳- روابط متقابل د ولت‌های خاورمیانه با توجه به نفوذ قدرتهای بزرگ
۲	۴- سیر تحولات حکومت در خاورمیانه
۸	جمع

جنبش فیبر متعهد ها

تعداد واحد : ۲ واحد
نوع واحد : نظری
پیشنیاز : ندارد
سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

مفاهیم و تعاریف جنبش فیبر متعهد ها (تاریخچه - اعضا، اساسنامه و نحوه تشکیل)

زمینه های تشکیل کنفرانس جنبش فیبر متعهد ها - با توجه به تشکیل کنفرانسهای آسیائی مخصوصاً کنفرانس باند ونگو اثرات آن بر جنبش فیبر متعهد ها به نقش کشورهای وابسته عضو جنبش در کنفرانسهای غیر متعهد ها .

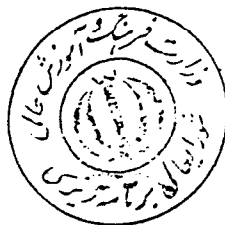
نفوذ ابرقوه رتھا بر روند تصمیم گیری در این کنفرانسها .

بررسی مصوبات ، قطعنامه ها ، تحولات و عملکرد ها در کنفرانسهای سران - کشورهای غیر متعهد .

مسائل سیاسی اقتصادی ، فرهنگی مطروحه در کنفرانسها .

نتایج و اثرات تصمیمات متخذه در کنفرانسها بر کشورهای جهان سوم .

آینده جنبش غیر متعهد ها .

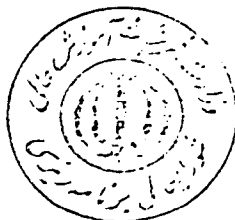

سمینار مسائل سیاسی - اقتصادی نفت در خاورمیانه

تعداد واحد : ۲
نوع واحد : نظری
پیشنیاز : ندارد
سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

اهمیت نفت در اقتصاد و سیاست جهان

- فعالیت شرکت های نفتی برای دسترس به نفت خاورمیانه
- جنگ جهانی دوم و تامین منابع نفتی امریکادر خاورمیانه
- سالهای فراوانی نفت و سیاست تعیین قیمت ها (۶۰ - ۱۹۴۸)
- سیاست نفت و اقتصاد ملی کشورهای منطقه
- سلاح نفت و جنگ اکتبر ۱۹۷۳
- اوبک و نقش آن در سیاست نفت جهانی
- بحران انرژی
- مشارکت شرکت های نفتی با کشورهای تولید کننده نفت خلیج فارس
- بررسی سیاست افزایش قیمت های نفت از ۱۹۷۳
- مکانیزم جذب دلارهای نفت کشورهای تولید کننده خاورمیانه بوسیله غرب
- سیاست جهانی نفت از ۱۹۷۵ تا ۱۹۸۵ و تاثیر آن بر تولید کنندگان نفت خاورمیانه

روابط متقابل دولتهای خاورمیانه با توجه به نفوذ قدرتهای بزرگ

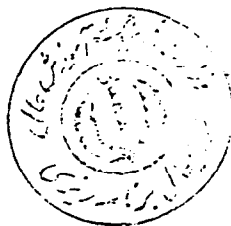
تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

نفوذ قدرتهای بزرگ بر روابط اعراب و اسرائیل با توجه به اشغال فلسطین
نفوذ استعمار رعدم تحقق وحدت کشورهای عربی - نفوذ قدرتهای بزرگ در تشکیل
پیمانهای منطقه ای (سنتو , سازمان عمران منطقه ای ۰۰۰) تاثیر سیاست سلطه گری
قدرتهای بزرگ در روابط دولتهای منطقه خلیج فارس (ایران بعنوان ژاندارم منطقه ,
عقد قرارداد ۱۳۵۴ ایران و عراق ۰۰۰۰) - تغییر روابط ایران با کشورهای خاورمیانه
بعد از استقرار نظام جمهوری اسلامی در ایران (جنگ تحمیلی عراق بر علیه ایران ,
تسلیم کشورهای منطقه توسط قدرتهای بزرگ , تشکیل شورای همکاری خلیج فارس ۰۰۰)

سیرتحولات حکومت در خاورمیانه

تعداد واحد : ۶ واحد
نوع واحد : نظری
پیشنیاز : ندارد
سرفصل دروس : (۳۴-۷۷)

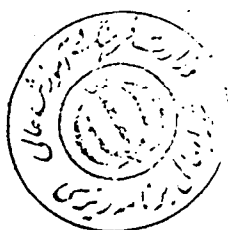
• سرفصل این درس بعداً ارسال میگردد.

فهرست دروس اختیاری

گروه ۴- د روس مربوط به گروه روابط بین الملل و سیاست خارجی

تعداد واحد	نام درس
۲	۱- تحولات جدید حقوق بین الملل عمومی
۲	۲- اسلام و حقوق بین الملل
۲	۳- بررسی تطبیقی سیاست خارجی ایالت متحده آمریکا و اتحاد جماهیر ش- وروی
۲	۴- مسائل استراتژی معاصر
۲	۵- سازمانهای بین المللی
۲	۶- سازمانها و پیمانهای منطقه ای
۲	۷- مناطق نفوذ ابرقدرتها از جنگ جهانی دوم
۲	۸- حقوق اساسی تطبیقی
۱۶	جمع

تحولات جدید در حقوق بین الملل عمومی

تعداد واحد : ۲ واحد
نوع واحد : نظری
پیشنیاز : ندارد
سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

د راین درس استاد فقط تحولات جدید در حقوق بین الملل عمومی را در طی دو دهه

اخیره عناوین زیرمورد بحث قرار میدهد - :

عهدنامه ها ، حقوق قراردادها با حقوق اساسی جامعه بین المللی

حقوق دریاهای

حقوق فضا

خلع سلاح، تجدید تسلیحات

حقوق بین الملل کیفری

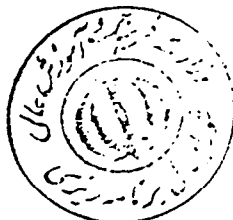
حمایت از حقوق بشر در حقوق بین الملل

قضایات بین المللی

سازمانهای بین المللی

حقوق دیپلماتیک و کنسولی

ایران و حقوق بین الملل

اسلام و حقوق بین الملل

تعداد واحد :	۲ واحد
نوع واحد :	نظری
پیشنیاز :	ندارد
سرفصل دروس :	(۳۴ ساعت)

مسلمین در سرزمین غیر اسلامی سرزمین غیر مسلمین یا دار الحرب - طرز رفتار
مسلمان در سرزمین غیر اسلامی تحت شرایط امان ، طرز رفتار مسلمان در سرزمین غیر
اسلامی بدون امان - اسرای مسلمان .

روابط بازرگانی : اسلام و بازرگانی ، بازرگانی غیر مسلمان با دارالاسلام - تجارت
مسلمان با دار الحرب - معنی بازرگانی بیگانه .

وضعیت بیگانگان در اسلام (مفهوم بیگانه در اسلام) - مفهوم امان و انواع آن -
امتیازات امان با حقوق و آزادیهای بیگانگان - شرایط امان با وظایف بیگانگان -
پایان امان - حقوق اقلیتهای مذهبی در اسلام (مفهوم اقلیتهای مذهبی) - قرارداد
نامه - ضمانت اجرائی - قرارداد ذمه - تعهد مسلمان نسبت به اقلیتهای مذهبی
حقوق و آزادیهای اقلیتهای مذهبی در دوران جنگ .

جنگ از دیدگاه اسلام - رفتار انسانی در جنگهای اسلامی - اعمال ممنوعه
در جنگ از نظر اسلام - اسلام و امانخواهی در جنگ - اسلام و رفتار با اسیران و مجروحان
جنگی - فرآیند اختتام جنگ .

انواع جنگ ها (جنگ زمینی) - اعمال ممنوعه در جنگ زمینی - مقابله با دشمنان
جاسوسی - رفتار با مردگان -

(جنگ دریایی) اسلام و جنگ دریایی - قانون اسلام و دریا - قواعد و عملیات جنگ
دریایی سازمان دریایی -

تمام جنگ

بررسی تطبیقی سیاست خارجی ایالات متحده آمریکا و اتحاد جماهیر شوروی

تعداد واحد : ۲ واحد
سوع واحد : نظری
پیشنیاز : ندارد
سرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

مبانی و اصول سیاست خارجی ، هدفهای سیاست خارجی ، مسئله منافع ملی عوامل موثر در سیاست خارجی — نحوه نگرش نسبت به سازمانهای بین المللی — تاکتیک و استراتژی در سیاست خارجی د و کشور مزبور — سیاست خارجی تدافعی و تهاجمی مسائل سازگار و ناسازگار در سیاست خارجی — نقش سلاحهای هسته ای در سیاست خارجی — مسئله بازدارندگی و بازدارندگی متقابل — تفاوت در روند سیاست خارجی در دوران جنگ سرد — عصر تشبیه زدائی، مقایسه سیاست خارجی در دوران قبل و بعد از جنگ دوم — سیاست خارجی دو قدرت مزبور در دوران دوم جنگ سرد — نقش متحدین و اقرار در بررسی سیاست خارجی آمریکا و شوروی — پلی ستترسیسم (گریز از مرکز — ز) در سیستم بلوک شرقی — اختلافات و منازعات در بلوک غرب و تاثیر آن بر سیاست خارجی آمریکا — وجود ایدئولوژی در روند سیاست خارجی نقاط ضعف و قوت د و کشور در ارتباط با جریانات مربوطه سیاست خارجی آثار سوسیالیسم در مسائل سیاست خارجی آمریکا و تاثیر پذیری سیاست خارجی شوروی از مسائل سرمایه داری — مبانی مطلوب و نامطلوب در برنامه ریزی سیاست خارجی آمریکا — امکان توسعه روابط خارجی با کشورهای مطلوب ، سرمایه داری و تاثیر آن در روابط د و کشور .

در این درس دانشجویان باید گزارش د بپاره سیاست خارجی آمریکا و شوروی بصورت مقایسه ای ارائه دهند .

مسائل استراتژی معاصر

- تعداد واحد : ۲
نوع واحد : نظری
پیشنیاز : ندارد
سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

استراتژی معاصر ابرقدرتها و قدرتهای بسزری

فصل نخست : سرشت نگرش‌ها و آئین‌های استراتژی نظامی

بخش نخست : سرشت آئین‌های استراتژیک

بخش دوم : عوامل تعیین‌کننده آئین استراتژیک

الف - همبستگی استراتژی و سیاست

ب - همبستگی استراتژی و اقتصاد

پ - همبستگی استراتژی و عوامل معدنی

ت - رابطه میان استراتژی و آئین‌های نظامی

بخش سوم : روش‌های مطالعه تطبیقی آئین‌های استراتژیک

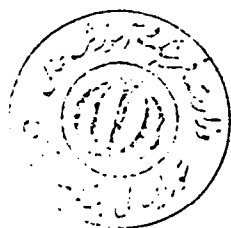
بخش چهارم : ویژگیهای عمده استراتژی شرق و غرب

فصل دوم : ساخت و روند در سازمانهای نظامی

بخش نخست : سرشت سازمان نظامی

بخش دوم : سیاست‌های نظامی

بخش سوم : گزینش موضوع نظامی

بخش چهارم : روش های فراهم آوری جنگ افزار

بخش پنجم : روش های کاربرد نیرو با هدایت جنگ

فصل سوم : استراتژی نظامی ایالات متحده امریکا

بخش نخست : ویژگیها و دگرگونی های نگرش های استراتژیک امریکا

بخش دوم : آئین های نظامی امریکا

بخش سوم : سازمان و رهبری نظامی امریکا

بخش چهارم : موضع نظامی امریکا

بخش پنجم : فراهم آوری جنگ افزار برای نیروهای نظامی امریکا

بخش ششم : روش های کاربرد نیروی نظامی بوسیله دولت امریکا

فصل چهارم : استراتژی نظامی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

بخش نخست : سرچشمه و دگرگونی های اندیشه استراتژیک در شوروی

بخش دوم : آئین های نظامی شوروی

بخش سوم : سازمان و رهبری نظامی شوروی

بخش چهارم : موضعگیری نظامی شوروی

بخش پنجم : فراهم آوری جنگ افزار برای نیروهای نظامی شوروی

بخش ششم : روش های کاربرد نیروی نظامی بوسیله دولت شوروی

فصل پنجم : استراتژی نظامی جمهوری خلق چین

بخش نخست : سرچشمه های اندیشه استراتژیک در چین معاصر

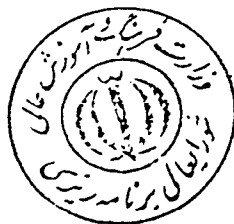
بخش دوم : آئین های نظامی در چین

بخش سوم : سازمان و رهبری نظامی در چین

بخش چهارم : موضعگیری نظامی چین

بخش پنجم : فراهم آوری جنگ افزار برای نیروهای نظامی چین

بخش ششم : روش های کاربرد نیرو بوسیله دولت چین

فصل هشتم : استراتژی نظامی انگلستان

بخش نخست : دگرگونی های اندیشه استراتژیک در انگلستان بعد از جنگ جهانی اول

بخش دوم : آئین های استراتژیک انگلستان

بخش سوم : سازمان و رهبری نظامی انگلستان

بخش چهارم : موضعگیری نظامی انگلستان

بخش پنجم : فراهم آوری جنگ افزار برای نیروهای نظامی انگلستان

بخش ششم : روش های کاربرد نیرو بوسیله دولت انگلستان

فصل هفتم : استراتژی نظامی فرانسه

بخش نخست : گسترش اندیشه های استراتژیک در فرانسه بعد از جنگ جهانی اول

بخش دوم : آئین های استراتژیک فرانسه

بخش سوم : سازمان و رهبری نظامی در فرانسه

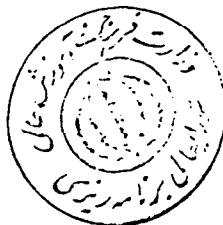
بخش چهارم : موضعگیری نظامی فرانسه

بخش پنجم : فراهم آوری جنگ افزار برای نیروهای نظامی فرانسه

بخش ششم : روش کار برد نیرو بوسیله دولت فرانسه

در این درس دانشجویان باید گزارشی درباره استراتژی یکی از قدرتها با توجه

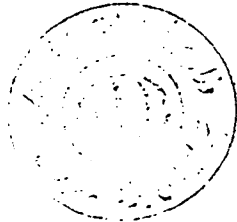
به عواقب آن در یکی از کشورها و یادریکی از مناطق جهان ارائه دهند .

سازمانهای بین‌المللی

تعداد واحد : ۲ واحد
نوع واحد : نظری
پیشیاز : ندارد
مرفصل دروس : (۲۴ ساعت)

- ۱- سازمانهای بین‌المللی و سیاست بین‌المللی
بررسی تاثیر سهم بین‌المللی در سازمانهای بین‌المللی
- ۲- از جامعه ملل تا سازمان ملل متحد
تاثیر محیط بین‌المللی در شکل‌گیری و ساخت این سازمان
- ۳- تامین صلح و امنیت بین‌المللی
تئوری و عمل
شورای امنیت سازمان ملل متحد
نیروهای حافظ صلح سازمان ملل
- ۴- تاثیر سازمان ملل متحد در محیط بین‌المللی
قطعه‌نامه‌های مجمع عمومی ملل متحد
تصمیمات شورای امنیت و دبیرکل
- ۵- فعالیتهای اقتصادی و اجتماعی
- ۶- استعمارزدایی و مهارزه با تبعیض نژادی و صهیونیسم در سازمانهای
بین‌المللی (بررسی چند مورد در یونسکو و سازمان بین‌المللی کار)
- ۷- سازمانهای منطقه‌ای
ویژگیهای کلی - بررسی چند نوع *

سازمانها و پیمانهای منطقه ای

- تعداد واحد : ۲ واحد
- نوع واحد : نظری
- پیشنیاز : ندارد
- سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

در این درس استاد فلسفه وجودی سازمانهای منطقه ای را مورد تجزیه و تحلیل قرار داده و سپس به بررسی عملکرد سازمانهای سیاسی ، اقتصادی نظامی و مذهبی مختلف در آسیا ، افریقا ، اروپا و امریکا مانند بازار مشترک اروپا ، کومکون ، سازمان کنفرانس اسلامی ، اتحادیه دولتهای امریکای ، پیمان ورشو ، اجتماع اروپائی ذغال و فولاد ، سازمان وحدت افریقا و می پردازد .

دانشجویان موظفند یکی از سازمانهای منطقه ای را انتخاب و ضمن تحقیق آن را در کلاس ارائه دهند .

مناطق نفوذ ابرقدرتها (از جنگ جهانی دوم)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

صرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

ریشه یابی و علل ایجاد مناطق نفوذ

بررسی ریشه تعارضات و توافق ها در خلال جنگ دوم جهانی

تضاد های ایدئولوژیکی بعنوان مستمسکی برای تعیین مناطق نفوذ

شوروی و اروپای شرقی

عکس العمل های شوروی در برابر " سیاست سرد نفوذ "

نقطه نظر های مشترک و مخالف در زمینه تعیین مناطق نفوذ در چهارچوب

جنگ سرد

عمرتنج زدائی و موقعیت مناطق نفوذ

تجزیه و تحلیل مناطق نفوذ

آینده مناطق نفوذ

در این درس هریک از دانشجویان یا نظر استاد گزارشی پیرامون عملکرد ابرقدرتها

در یکی از مناطق نفوذ ارائه خواهند داد .

حقوق اساسی تطبیقی

تعداد واحد : ۲

سرموحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

۱- مبانی حقوق اساسی تطبیقی

۲- خصوصیات کلی حقوق اساسی کشورهای بر مبنای سیستم های حکومتی

الف - کشورهای سلطنتی و انواع آن

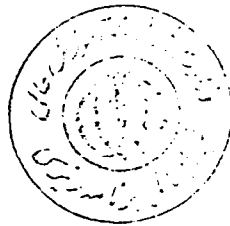
ب - کشورهای جمهوری و انواع آن

۳- مطالعه تطبیقی حقوق اساسی در سیستم های حکومتی مختلف :

الف - مطالعه تطبیقی حقوق و آزادیها

ب - " " " و تکالیف حکومت

ج - " " " سازمان حکومتی و قوای حاکمه

نام درس : تاریخ تشیع

۱- منابع اصلی درس : (نام کتاب و مؤلف یا مترجم آن)

مقالات الطائیفیین بواجابہ اممہانی، السہوۃ محمد بن طاروزی، اعیان الشیعہ، الامین، الفاروق
ثقفی کوفی، تشیع در مسیر تاریخ، سید حسین محمد جعفری، تحف العقول: حسن بن علی بن حسین
بن الشعیہ الحرانی الشیعہ فی القرآن صادق، امین الشیرازی، زندگی علی بن الحسین سید جعفر
شہیدی النزاع والتخاصم فی مابین بنی امیہ و بنی ہاشم مقریزی
جلوہ تاریخ در نہج البلاغہ (بخش تاریخی بشرح نہج البلاغہ ابن ابی الحدید) ترجمہ محمود
مہدی دامغانی

فرق الشیعہ حسن بن موسیٰ نوربختی طہ حسین، علی وینوہ، مقتل ابو مخنف و خوارزمی کتیب
رجالی نظیر رجال نجاشی، کشی، طولی

دنیالہ درس فرهنگ و تمدن اسلامی

باید عمده ترین منابع نظیر، مقالات الامامین اشعری، البقالات والذوقی اشعری اصول-
الدین بن شداد ^{التصنیف} و دیگر منابع نظیر این منابع مورد استفاده قرار گیرند.

نام درس : دوره اموی و عباسی

۱- منابع اصلی درس : (نام کتاب و مؤلف یا مترجم آن)

کلیه منابع تاریخ اختصاصی و عمومی اسلام، در شمار منابع این درس محسوب می شوند. گذشته از منابع سیاسی مذکور، منابع اختصاصی مربوط به مسائل مالی و اقتصادی و دستگاه اداری تشکیلات وزارت زخیره در شمار منابع این درس محسوب می شوند؛ بسه عنوان نمونه می توان منابع زیر را معرفی کرد.

- ۱- تاریخ یعقوبی ۲- مروج الذهب مسعودی، ۳- تاریخ الخلفاء، سیوطی ۴- تاریخ طبری
- ۵- الكامل فی التاریخ ابن اثیر ۶- الكامل مبرد ۷- المعارف و الامامة والسیاسة زینوری،
- ۸- اختیار الطوال ۹- تاریخ فخری، ۱۰- الموزاء والکتاب جهشتاری، خراج ابویوسف و دهها منبع دست اول دیگر

نام درس : اسلام در شبه قاره هند و آسیای مرکزی

۱- منابع اصلی درس : (نام کتاب و مؤلف یا مترجم آن)

غیر از منابع فتوح که در صدر اسلام تالیف شده اند، نظیر فتوح البلدان بلاذری و بخشهایی از تاریخ طبری و کتابهایی که اختصاصاً " درباره عنوان درس مورد بحث تالیف شده اند، منابع این درس خواهند بود.

نام درس : تاریخ عثمانی

۱- منابع اصلی درس : (نام کتاب و مولف یا مترجم آن)

۱- لامبرین ، تاریخ ترکیه ، ترجمه سعید نوری

۲- تاریخ امپراتوری عثمانی (چند جلد) پوزکشتال

3- Gibb Bowen, Islam and the west.

۴- تاریخ عثمانی به زبان فرانسه تالیف بابینگر

5- N. Derkes. The Development of secularism, in Turkey

6- S. Shaw . The Ottoman Empire

۷- تاریخ ترکیه تالیف یلماز اوزتونه (۱۹۶۳) به زبان ترکی

نام درس : تاریخ اسلام در شمال آفریقا و اندلس

۱- منابع اصلی درس : (نام کتاب و مولف یا مترجم آن)

کلیه کتابهای دست اول تاریخ عمودی اسلام نظیر طبری ، الکامل ، العبر ، ابن خلدون

السجود الزهراء فی ملوک الممصر والفاهره ، الحفظ مقریزی ، تاریخ ابن کثیر و منابع مستقیم

و اصلی تاریخ آفریقا و اندلس منابع این درس هستند .

نام درس : شناخت و نقد منابع تاریخ اسلام (با تکیه بر شعب علم تاریخ کتابشناسی تاریخ

اسلامی تحقیقات جدید و علوم کمکی شامل درایه ، رجال و انساب)

۱- منابع اصلی درس : (نام کتاب و مولف یا مترجم آن)

تمام منابع مخطوط و مطبوع در تاریخ اسلام و شعب علم تاریخ و علوم کمکی مورد

عنایت است و بر حسب وسع وقت و شخصی استاد و بنا بر امل الاولی فا لا ولی در جلسات

درس مطرح و بحث خواهند شد کتابهای تاریخ نگاری در اسلام نظیر علم تاریخ در اسلام

دانشگاه ارسن شناخت و نقد منابع تاریخ اسلام

تألیف: روزبهان تاریخنگاری در اسلام ۱۰ گیب . تاریخ نگاری در ایران ، تألیف لمیتون
مقدمه ای بر تاریخ اسلام در قرون وسطی ، کلید کاشن مدخل شرق اسلامی تألیف میرازه ،
منابع مهمی در این زمینه هستند . مقدمه تاریخ ایران (سخن نقد منابع) تألیف دکتر زورین
کوب نیز در زمینه نقد منابع نوشته او مهم است .

